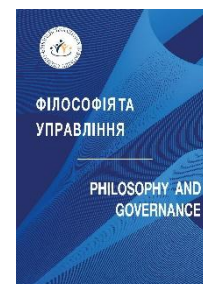

e-ISSN 3041-248X

Філософія та управління

<https://www.eu-scientists.com/index.php/fag>

Креативне хореографічне мистецтво як засіб інтеграції творчої молоді у світове мистецтво

Дмитро І. Манелюк ^{1*} ● Елла В. Манелюк ²¹ Рівненський державний гуманітарний університет (Україна). Старший викладач кафедри хореографії.² Рівненський державний гуманітарний університет (Україна). Заслужений діяч мистецтв, доцент кафедри хореографії.* Автор-кореспондент, e-mail: maneluk_d@i.ua

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3041-248X/2025.4.13](https://doi.org/10.70651/3041-248X/2025.4.13)

Авторське право

© 2025 авторів

Цей твір
ліцензовано на
умовах Ліцензії
Creative Commons
«Із Зазначенням
Авторства –
Некомерційна 4.0
Міжнародна»
(CC BY-NC 4.0).

У статті проаналізовано вплив креативного хореографічного мистецтва на процес інтеграції творчої молоді у світовий мистецький контекст. Визначено значення креативності як ключової компетенції сучасного фахівця у сфері мистецтва, зокрема хореографії, що сприяє професійному становленню, індивідуальному розвитку та інтеграції в міжнародне мистецьке середовище. З'ясовано, що креативність проявляється у здатності генерувати нові ідеї, виходити за межі традиційних форм мислення та адаптувати хореографічні практики до актуальних тенденцій світової сцени. Надано авторське визначення креативності хореографічного мистецтва як здатності створювати унікальні хореографічні композиції, що характеризуються інноваційністю, експериментом із формою, простором та ритмом, а також вмінням відходити від традиційних шаблонів для виявлення нових емоційних та духовних глибин. Розглянуто сучасні міжкультурні хореографічні проекти та фестивалі, які виступають платформами для професійного розвитку молодих митців, сприяючи обміну досвідом, формуванню нових художніх напрямків та розширенню міжнародної співпраці. Охарактеризовано роль міжнародних хореографічних фестивалів, таких як «Етновир», Міжнародний фестиваль українського танцю і культури, «Веселкова Терпсихора» та Zelyonka Space UP, як важливих механізмів інтеграції українських митців у глобальну культурну спільноту. Доведено, що участь у подібних заходах не лише сприяє популяризації українського хореографічного мистецтва, але й забезпечує розширення творчого світогляду молоді, її залучення до міжнародного діалогу та освоєння нових хореографічних технік. Обґрунтовано необхідність впровадження інноваційних методів у хореографічну освіту з метою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних до креативної діяльності у міжкультурному просторі. Сформовано висновки щодо стратегічної ролі хореографічного мистецтва у глобальному мистецькому процесі, його значення для професійної мобільності творчої молоді та перспектив подальших досліджень у сфері інтеграції національних мистецьких традицій у світову культурну систему.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

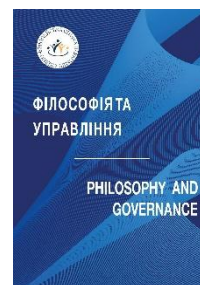
креативне хореографічне мистецтво, інтеграція, творча молодь, міжкультурні проекти, професійний розвиток, креативність.

e-ISSN 3041-248X

Philosophy and Governance

<https://www.eu-scientists.com/index.php/fag>

Creative Choreographic Art as a Means of Creative Youth Integration into World Art

Dmytro Manelyuk ^{1*} ● Ella Manelyuk ²

¹ Rivne State Humanitarian University (Ukraine). Senior Lecturer at the Department of Choreography.

² Rivne State Humanitarian University (Ukraine). Honored Artist, Associate Professor at the Department of Choreography.

* Corresponding Author, e-mail: maneluk_d@i.ua

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3041-248X/2025.4.13](https://doi.org/10.70651/3041-248X/2025.4.13)

Copyright © 2025
by authors

*This is an open
access journal and
all published
articles are licensed
under a Creative
Commons
Attribution-
NonCommercial 4.0
International
(CC BY-NC 4.0)*

The article analyzes the influence of creative choreographic art on the process of integration of creative youth into the world artistic context. The importance of creativity is determined as a key competence of a modern specialist in the field of art, in particular choreography, which contributes to professional development, individual development and integration into the international artistic environment. It is found that creativity is manifested in the ability to generate new ideas, go beyond traditional forms of thinking and adapt choreographic practices to current trends on the world stage. The author's definition of creativity in choreographic art is given as the ability to create unique choreographic compositions characterized by innovation, experimentation with form, space and rhythm, as well as the ability to depart from traditional templates to discover new emotional and spiritual depths. Modern intercultural choreographic projects and festivals are considered, which act as platforms for the professional development of young artists, contributing to the exchange of experience, the formation of new artistic directions and the expansion of international cooperation. The role of international choreographic festivals, such as "Ethnovyr", the International Festival of Ukrainian Dance and Culture, "Rainbow Terpsichore" and Zelyonka Space UP, as important mechanisms for the integration of Ukrainian artists into the global cultural community, is characterized. It is proven that participation in such events not only contributes to the popularization of Ukrainian choreographic art, but also ensures the expansion of the creative worldview of young people, their involvement in international dialogue and the development of new choreographic techniques. The need to introduce innovative methods into choreographic education in order to train highly qualified specialists capable of creative activity in the intercultural space is substantiated. Conclusions are drawn regarding the strategic role of choreographic art in the global artistic process, its importance for the professional mobility of creative youth, and the prospects for further research in the field of integration of national artistic traditions into the world cultural system.

KEYWORDS

creative choreographic art, integration, creative youth, intercultural projects, professional development, creativity.

1. Вступ

Сучасне хореографічне мистецтво відіграє значущу роль у культурному діалозі та інтеграції творчої молоді на міжнародному рівні. У контексті глобалізації, хореографія як вид мистецтва не лише відображає культурні ідентичності, але й сприяє їх взаємодії та злиттю. Значення креативного хореографічного мистецтва як засобу самовираження та самореалізації молоді постійно зростає, відкриваючи нові горизонти для інтеграції в широкий світовий культурний контекст. Активний розвиток мистецьких подій, таких як бієнале, фестивалі, форуми, виставки, конкурси та концерти, відображає зростаючий інтерес молоді до новітніх тенденцій у вирішенні проблематики сучасного мистецтва. У мистецтві, особливо у хореографії, неможливо чітко окреслити межі стилів, видів та жанрів, що підкреслює різнобарвність і значущість цієї сфери. Така широка палітра художніх виражень наголошує на важливості вивчення хореографічного мистецтва як ефективного засобу для інтеграції студентської молоді в європейський культурний простір.

2. Огляд літературних джерел

Значна кількість вчених у своїх дослідженнях акцентували увагу на особливу роль хореографічного мистецтва. Так, О. Рудницька акцентує на тому, що мистецтво, зокрема хореографічне, виступає як домінантна світоглядна сила, від якої походять такі функції, як виховна, соціально-організаційна, комунікативна та аксіологічна, вказуючи на його важливість у формуванні особистісних якостей молоді через естетичне відтворення моральних цінностей і глибокі емоційні переживання, що знаходять своє відображення у всіх аспектах життя особистості, від освіти до духовної діяльності [7]. Цей вплив хореографічного мистецтва досліджували П. Коваль, А. Тараканова, А. Фомін, Ю. Хижняк, і вони вказують на його значення як інструмента культурної інтеграції молоді, що визначається його здатністю виховувати фізичні, розумові та моральні аспекти особистості, про що свідчать дослідження Н. Власової, В. Грінера, Л. Дзержинської, М. Кольцової, Ф. Раца, А. Фоміна та інших. Проблема креативності у майбутніх фахівців знаходиться у полі зору багатьох учених, серед яких можна виділити Д. Богоявленську, В. Моляко, Н. Вишнякову, А. Лука, В. Клименка, М. Ніколаєнко, Г. Ковальову, Л. Дорфмана та інших. Окрему увагу варто приділити внеску дослідників у галузі хореографічного мистецтва, таких як А. Ваганова, В. Верховинець, К. Василенко, Г. Березова, О. Мартиненко, А. Гуменюк, чиї роботи значною мірою сприяли розвитку розуміння креативних процесів у цій області.

Проаналізувавши наукові дослідження вчених, визначено, що на сьогодні не було вивчено впливу креативного хореографічного мистецтва на процес інтеграції творчої молоді у світове мистецтво, що обумовило актуальність дослідження.

3. Постановка завдання

Мета статті – аналіз впливу креативного хореографічного мистецтва на процес інтеграції творчої молоді у світовий мистецький контекст. Завдання статті: Охарактеризувати сутність креативного хореографічного мистецтва як форми сучасної культурної самореалізації молоді. Проаналізувати основні тенденції інтеграції українського хореографічного мистецтва у глобальний мистецький простір. Визначити роль творчої молоді в процесах культурної глобалізації та міжкультурного обміну через хореографію. Оцінити можливості використання креативних практик у хореографії для формування культурної ідентичності та міжнародного культурного діалогу. Запропонувати шляхи активізації участі молодих митців у міжнародних хореографічних проектах і фестивалях.

4. Методи та матеріали

У процесі дослідження використано міждисциплінарний підхід, що поєднує елементи культурологічного, мистецтвознавчого, соціологічного та педагогічного аналізу. Основними методами стали: аналіз наукової літератури – для вивчення теоретичних засад креативного хореографічного мистецтва та його впливу на соціокультурні процеси та порівняльно-

типологічний метод – з метою зіставлення особливостей інтеграції молодіжного хореографічного мистецтва в різних культурних просторах та метод кейс-стаді – для ґрунтовного розгляду окремих успішних прикладів міжнародної участі українських хореографічних колективів. Такий комплекс методів дозволив отримати багатогранне уявлення про сучасні механізми та чинники інтеграції творчої молоді у світовий хореографічний простір через призму креативного мистецтва.

5. Результати та обговорення

У сучасному світі, що швидко розвивається і насичений інноваціями, однією з найважливіших здібностей, яка ефективно доповнює професійні уміння, є креативне мислення. Ця здатність виявляється у вмінні відходити від звичних норм та знаходити оригінальні рішення для задач, які потребують новаторського підходу. Креативність є критично важливою у таких динамічних сферах, як бізнес, наука, освіта, культура, мистецтво та політика, де існує висока конкуренція. Сучасні науково-практичні завдання акцентують на необхідності розвитку у майбутніх фахівців бажання до саморозвитку та самовдосконалення, а також на залученні їх до активної участі у збагаченні професійно-інформаційного середовища та розвитку рефлексивних здібностей та критичного мислення [4; 5].

Термін «креативність» відходить від англійського слова “create” та описує здатність особи до створення принципово нових ідей та рішень, а також здатність виходити за межі традиційних мислительних шаблонів. Креативні люди мають можливість бачити проблеми та рішення під унікальним і нестандартним кутом. Такі особистості, що володіють здатністю до генерації нових інноваційних ідей, часто характеризуються високою рівнем допитливості, гнучкості у мисленні та відкритістю до нових дослідів [5; 9]. Креативність маніфестується у здатності створювати новаторські продукти та рішення, відзначаючись оригінальністю і сміливістю у вирішенні проблем, що може призвести до несподіваних відкриттів [1, с. 19]. Вона також проявляється у кмітливості, здатності досягати мети і знаходити вихід зі складних ситуацій, використовуючи нестандартний підхід до вже існуючих обставин [2, с. 465].

На основі вище зазначено, слід зазначити, що для майбутнього фахівця з хореографії критично важливим є розвиток креативності, що обумовлено кількома ключовими факторами:

- інноваційністю у творчості, тобто креативність надає хореографам змогу створювати унікальні танцювальні твори, які вирізняються неповторним стилем та авторським підходом;
- розв'язанням проблем. У професійній діяльності хореографа часто виникають несподівані виклики, і креативний підхід дозволяє знаходити оригінальні та ефективні рішення;
- конкурентоздатністю, оскільки в умовах жорсткої ринкової конкуренції креативність може стати вирішальним чинником, що дозволяє хореографу виділитися серед інших та забезпечити професійний успіх;
- задоволення від професії, це пов'язано з тим, що креативна робота сприяє глибшому задоволенню від виконання професійних обов'язків та самореалізації.

Науковий аналіз та педагогічні спостереження демонструють значний вплив хореографічного мистецтва на креативний розвиток освітян, охоплюючи різноманітні аспекти їхньої професійної та особистісної діяльності. Зокрема, хореографія значно сприяє естетичному розвитку, поглиблюючи здатність освітян цінувати красу руху, музики та виразності, що є важливим для формування їхніх смаків та артистичних переваг. Водночас, вивчення різних хореографічних стилів і технік розширює розуміння міжкультурних взаємодій та історичних контекстів, збагачуючи культурні горизонти та сприяючи культурному розвитку освітян [3, с. 127].

Регулярна участь у танцювальних проектах та створення власних хореографічних композицій стимулюють розвиток індивідуальної творчості та спонукають до пошуку новаторських підходів та оригінальних ідей, що важливо для самовираження. Крім того, заняття хореографією вимагають від освітян розвитку таких фізичних якостей, як координація, гнучкість і витривалість, сприяючи здоровому способу життя та фізичному благополуччю.

Не менш важливий соціальний аспект, адже робота в хореографічних колективах формує спільну творчу атмосферу, сприяє розвитку комунікативних навичок та вміння ефективно працювати в команді. Це допомагає освітянам краще взаємодіяти та розуміти один одного, що є ключовим для створення продуктивного освітнього середовища. Таким чином, хореографічне

мистецтво відіграє фундаментальну роль у комплексному розвитку освітян, об'єднуючи фізичні, естетичні, культурні та соціальні аспекти їхнього професійного зростання.

У контексті сучасних викликів, коли важливо мислити інноваційно та непередбачувано, розкриття творчого потенціалу вимагає відходу від стандартних підходів до розв'язання проблем. Значення полягає у можливості створити щось нове і унікальне з наявного, демонструючи гнучкість мислення та оригінальність [10, с. 295]. Хореографічне мистецтво, у цьому аспекті, є ефективним засобом естетичного виховання та сприяє гармонійному розвитку особистості. Воно залучає психоемоційні складові, такі як сприйняття, уяву, емоції, думки та волю, впливаючи на формування свідомості та самовдосконалення людини, а також розвиток її моральних якостей і світогляду.

Через хореографічну діяльність виховується ряд важливих якостей, потрібних сучасній молоді, таких як рішучість, впевненість, цілеспрямованість, наполегливість, самостійність та ініціативність. Заняття хореографією мають позитивний вплив на емоційний стан, допомагають балансувати психоемоційні стани, що є характерними для молодого віку, та сприяють самореалізації та самоствердженню.

У широких рамках сучасних змін, хореографія практично не має жорстких обмежень та норм, дозволяючи освітянам застосовувати творчі методи та засоби для реалізації своїх сильних сторін. Це надає можливість висловити свої індивідуальні таланти, продемонструвати лідерські якості та вміння працювати в команді. Через творчі завдання в хореографії студенти можуть невербально висловлювати свої почуття, думки та настрої, втілюючи власні ідеї, що відображають їхні переживання та враження від сьогодення.

Отже, креативне хореографічне мистецтво слід розглядати як специфічну форму художньої діяльності, що ґрунтується на поєднанні традиційних і новаторських хореографічних практик, спрямованих на створення оригінальних танцювальних композицій шляхом застосування нестандартних підходів до пластичного вираження, інтеграції міждисциплінарних мистецьких методів, експериментування з простором, ритмом, динамікою та емоційною наповненістю руху, що у своїй сукупності забезпечує індивідуалізацію творчого процесу, розширення меж танцювальної виразності та сприяє формуванню унікальної естетичної системи, яка відображає сучасні тенденції культурного розвитку та слугує ефективним засобом міжкультурної комунікації.

Хореографічне мистецтво, як унікальна форма художньої діяльності, що акумулює накопичений протягом тисячоліть колективний досвід людства, є невід'ємною складовою світової культурної спадщини та водночас відображенням індивідуальних творчих пошуків окремих особистостей і мистецьких колективів різних рівнів. У сучасних умовах його засвоєння та інтеграція в європейський культурний простір відіграють ключову роль у збереженні національної ідентичності, розвитку міжкультурного діалогу та забезпеченні динамічної взаємодії між різними традиціями, що формують глобальну цивілізаційну спадщину. Таким чином, дослідження, опанування, захист від деформацій, примноження та передача наступним поколінням надбань хореографічного мистецтва є не лише важливим суспільним завданням, а й стратегічною необхідністю для гармонійного розвитку культурних процесів у міжнародному масштабі.

Історичний досвід демонструє, що кожна епоха формує власні характерні риси мистецького розвитку, водночас спостерігається домінування певних його видів, зумовлене соціально-економічними, технологічними та культурними трансформаціями. Початок ХХІ століття ознаменувався інтенсивним розвитком мистецьких практик, зокрема хореографічного мистецтва, що пов'язано із зростаючим інтересом молоді до танцю як засобу самовираження та творчої реалізації. Сучасний мистецький простір відкриває широкі можливості для розкриття потенціалу пластичної мови тіла, що дозволяє демонструвати індивідуальне художнє світобачення та здобуті компетенції в освітньому середовищі. Водночас інтеграція хореографічного мистецтва у європейський простір передбачає не лише володіння класичними та сучасними техніками танцю, а й здатність діяти в межах нормативно-правової бази, що регулює мистецьку діяльність у країнах Європи, а також відповідність інституційним вимогам соціалізації, які визначають сучасні вектори культурного розвитку.

На державному рівні значна увага приділяється питанням інтеграції української мистецької освіти та наукових досліджень у європейський контекст. Так, Міністерство освіти і науки України активно розробляє та реалізує концепцію підготовки «Дорожньої карти

інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA)», яка передбачає шість ключових пріоритетів, серед яких: ефективне функціонування національної дослідницької системи, оптимізація транснаціональної кооперації та конкуренції, забезпечення відкритого ринку праці, досягнення гендерної рівності у наукових дослідженнях, сприяння обміну та трансферу наукових знань, а також розширення міжнародної співпраці. У цьому контексті хореографічне мистецтво виступає не лише як естетична практика, а й як потужний інструмент культурної дипломатії, що сприяє утвердженню України як активного учасника європейського мистецького процесу та забезпечує інтеграцію вітчизняних фахівців у міжнародний простір.

Індивідуальне творення, інтеграція та формування культурного простору, відповідно до концепції філософа Д. де Ружмона, є результатом постійної взаємодії та діалогу між численними культурними, соціальними та мистецькими тенденціями, що визначають динаміку розвитку суспільства [8, с. 25]. У такій комунікативній взаємодії проявляється творчий потенціал європейської цивілізації, що забезпечує її здатність до інновацій та культурного оновлення. Виходячи з цього, інтеграцію (від лат. *integratio*) доцільно розглядати як складний процес досягнення цілісності, структурної узгодженості та невід'ємності окремих складових, що дозволяє забезпечити гармонійний розвиток суспільства в умовах глобалізації.

Інтеграційні процеси досліджуються в межах економіки, соціальних трансформацій, культурологічного аналізу, а також у площині освіти та мистецтва, оскільки саме вони формують систему цінностей, що визначає перспективи суспільного розвитку. У цьому контексті інтеграція України до європейського простору є не лише стратегічним вектором державної політики, а й необхідною умовою для підвищення якості життя, впровадження передових європейських стандартів освіти, науки та культури. Особливе місце в цьому процесі займає студентська молодь, чий інтелектуальний, креативний і соціокультурний потенціал визначає інноваційні вектори розвитку суспільства. Її ціннісні орієнтації, ініціативність, мобільність та здатність адаптуватися до глобальних змін є важливими чинниками не лише в національному, а й у міжнародному контексті [8, с. 58].

Одним із найбільш значущих інструментів культурної інтеграції є мистецтво, яке формує світоглядні орієнтири, сприяє розвитку естетичної свідомості та розширює міжкультурні комунікації. Особливу роль у цьому процесі відіграє хореографічне мистецтво, яке не лише відображає багатовікові традиції, а й постійно розвивається відповідно до сучасних культурних тенденцій, слугуючи важливим засобом соціальної адаптації та самовираження молоді. Хореографія має унікальну здатність впливати на всі аспекти життєдіяльності людини, формуючи гармонійне поєднання фізичного, емоційного, інтелектуального та духовного розвитку. Вона забезпечує інтеграцію особистості у різні сфери суспільного життя, починаючи від задоволення базових потреб у фізичному розвитку та закінчуючи створенням унікальних художніх форм, що є виявом вищого рівня творчої реалізації.

Сучасний розвиток хореографічного мистецтва в Україні відзначається активною інтеграцією у світовий мистецький контекст через численні міжкультурні проекти та фестивалі, які виконують роль платформ для творчого обміну, професійного зростання та формування міжнародних культурних зв'язків. Ці заходи не лише сприяють популяризації української хореографічної традиції на світовій арені, а й стимулюють молодих митців до осмислення глобальних тенденцій у танцювальному мистецтві, формування власного творчого стилю та залучення до міжкультурного діалогу.

До важливих фестивальних подій, які інтегрують українське хореографічне мистецтво у міжнародний простір, належить Міжнародний фестиваль фольклору «Етновир», що об'єднує танцювальні колективи з усього світу та сприяє міжкультурному обміну через народний танець, дозволяючи українським митцям долучитися до світових традицій сценічної інтерпретації етнічної хореографії. Аналогічну роль виконує Міжнародний фестиваль українського танцю і культури у Львові, де представники української діаспори спільно з виконавцями з України демонструють здобутки народного танцювального мистецтва, сприяючи його адаптації у світовий контекст та підтримуючи єдність української культурної спільноти. Значну роль у розвитку народної хореографії також відіграє фестиваль-конкурс «Веселкова Терпсихора», який слугує не лише творчим майданчиком для обміну досвідом між українськими та міжнародними колективами, а й надає можливість молодим митцям підвищувати свою виконавську майстерність та знайомитися з різними формами фольклорного танцю [6, с. 63].

У контексті сучасної хореографії особливе значення має фестиваль Zelyonka Space UP, який є провідною українською платформою сучасного танцю, залучаючи хореографів з різних країн до спільних проєктів, майстер-класів та експериментальних постановок. Фестиваль відіграє важливу роль у формуванні нових хореографічних практик, розширюючи можливості українських виконавців та хореографів щодо міжнародної співпраці, впровадження нових сценічних рішень та осмислення сучасних танцювальних тенденцій. Паралельно з цим, міжкультурні хореографічні проєкти, зокрема «Артіль», "Let the Body Speak" та Dance Space, забезпечують тривалий діалог між українськими та зарубіжними митцями, створюючи умови для професійного розвитку молодих хореографів, обміну досвідом і взаємного збагачення культурних традицій.

Загалом, міжкультурні хореографічні фестивалі та проєкти в Україні відіграють ключову роль у процесі інтеграції творчої молоді у світовий мистецький простір, сприяючи формуванню нових мистецьких напрямів, взаємодії між культурами та утвердженню українського хореографічного мистецтва як важливого елемента глобального культурного ландшафту. Завдяки таким заходам молоді митці отримують унікальну можливість не лише представити свої творчі здобутки на міжнародному рівні, а й взаємодіяти з провідними хореографами, освоювати інноваційні техніки та виявляти власну мистецьку ідентичність у багатогранному світовому танцювальному контексті.

6. Висновки

На основі проведеного дослідження встановлено, що креативне хореографічне мистецтво є важливим чинником інтеграції творчої молоді у світовий мистецький контекст, сприяючи розвитку індивідуального стилю, професійної майстерності та міжкультурної комунікації. Сучасні виклики, що постають перед молодими митцями, вимагають гнучкості мислення, вміння генерувати нові творчі ідеї та застосовувати інноваційні підходи у танцювальній практиці, що забезпечується завдяки участі у міжкультурних проєктах і фестивалях.

Міжнародні хореографічні платформи, такі як «Етновир», Міжнародний фестиваль українського танцю і культури, фестиваль-конкурс «Веселкова Терпсихора», а також фестиваль сучасної хореографії Zelyonka Space UP та інші мистецькі ініціативи, виконують ключову роль у формуванні професійної компетентності молодих хореографів, стимулюють розвиток їхніх творчих здібностей та створюють умови для активного обміну досвідом з митцями з різних країн. Участь у подібних заходах дозволяє розширити художні горизонти, адаптувати традиційні хореографічні техніки до сучасних вимог сценічного мистецтва, впроваджувати міждисциплінарні практики та знаходити нові форми виразності.

Креативність у хореографії є невід'ємною складовою професійного зростання, оскільки вона сприяє пошуку нестандартних рішень, формуванню власного мистецького почерку та посиленню конкурентоздатності у глобальному культурному середовищі. Інтеграція України у міжнародний мистецький простір супроводжується активним використанням потенціалу хореографічного мистецтва як засобу культурної дипломатії, що дозволяє українським митцям не лише зберігати та популяризувати національні традиції, а й брати участь у формуванні загальносвітових тенденцій розвитку танцювального мистецтва. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці стратегій розширення міжнародної співпраці між українськими та зарубіжними танцювальними платформами з метою сприяння креативному розвитку і професійній інтеграції молодих хореографів у світову мистецьку спільноту.

References

1. Antonova, O. Ye. (2012). Sutnist poniattia kreatyvnosti: problemy ta poshuky [The essence of the concept of creativity: problems and searches]. In O. A. Dubaseniuk (Ed.), *Teoretychni i prykladni aspekty rozvytku kreatyvnoi osvity u vyshchii shkoli* [Theoretical and applied aspects of the development of creative education in higher education] (pp. 14–41). Zhytomyr: Vydavnytstvo imeni I. Franka. <http://eprints.zu.edu.ua/12421> (in Ukrainian)
2. Hrek, V. A. (2019). Improvizatsiia v khoreohrafii: poliaspektnist proiaviv [Improvisation in choreography: polyaspect manifestation]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, (2), 463–466. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2019.177797> (in Ukrainian)

3. Hrytsenko, O. Ye. (2024). Vplyv khoreorafichnoho mystetstva na rozvytok kreatyvnosti zdobuvachiv osvity [Influence of choreographic art on the development of students' creativity]. *Innovatsiina pedahohika*, 68(1), 126–129. http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/68/part_1/26.pdf (in Ukrainian)
4. Maksymenko, V. I. (2020). Osoblyvosti formuvannia khudozhno-tvorchoho dosvidu v systemi fakhovoi pidhotovky maibutnoho vchytelia khoreohrafii [Features of the formation of artistic and creative experience in the professional training system of a future choreography teacher]. *Molod i rynek*, 6–7(185–186), 167–172. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2020.225801> (in Ukrainian)
5. Masol, L. M. (2006). *Zahalna mystetska osvita: teoriia i praktyka: Monohrafiia* [General art education: theory and practice: Monograph]. Kyiv: Promin. (in Ukrainian)
6. Mostova, I., & Ostrovska, K. (2023). Khoreorafichne mystetstvo yak instrument formuvannia tsinnisnykh oriientyriv vykhovantsiv amatorskykh tantsiuvalnykh kolektyviv [Choreographic Art as a Tool for the Value Orientations Formation of Pupils of Amateur Dance Groups]. *Dance Studies*, 6(1), 63–69. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.6.1.2023.283728> (in Ukrainian)
7. Rudnytska, O. P. (2002). *Pedahohika: zahalna ta mystetska: Navchalnyi posibnyk* [Pedagogy: general and artistic: Textbook]. Kyiv. (in Ukrainian)
8. Ruzhmon, D. (1998). *Yevropa u hri. Shans Yevropy. Vidkrytyi lyst do yevropeitsiv* [Europe in play. Europe's chance. Open letter to Europeans]. Lviv: B. V. (in Ukrainian)
9. Savchyn, L. (2021). Mystetstvo khoreohrafii yak zasib intehtratsii studentskoi molodi do yevroprostoru [Arts choreographical arts as means of integration of student to European space]. *Culture and Contemporaneity*, 23(2), 56–62. <https://doi.org/10.32461/2226-0285.2.2021.249228> (in Ukrainian)
10. Sehed, N., Panchenko, H., Chervonska, L., & Uskova, A. (2019). Development of creative abilities of future music teachers by means of choreography: An experimental study. *Journal of Cultural History and Art Research*, 8(2), 293–300. <https://doi.org/10.7596/taksad.v8i2.2006>